

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 8.10.2007
KOM(2007) 379 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Malé, čisté a konkurenceschopné

**Program na pomoc malým a středním podnikům při dosahování souladu s právními
předpisy v oblasti životního prostředí**

{SEK(2007) 906}

{SEK(2007) 907}

{SEK(2007) 908}

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	MSP a politika v oblasti životního prostředí.....	3
3.	Výzva k vytvoření ekologicky účinnějších MSP.....	4
4.	Politické souvislosti	5
5.	Akční plán	6
5.1.	Lepší právní úprava v oblasti navrhování a provádění politik za účelem usnadnění a minimalizace administrativní zátěže související s požadavky na soulad s těmito politikami	6
5.2.	Přístupnější a lépe přizpůsobené režimy řízení z hlediska ochrany životního prostředí pro MSP	8
5.3.	Cílená finanční pomoc a víceletý finanční program pro udržitelnou produkci v MSP	9
5.4.	Vytváření odborných znalostí v oblasti životního prostředí na místní úrovni pro MSP	11
5.5.	Zlepšená komunikace a cílenější informace	12
6.	Závěr a další postup	12

1. Úvod

Ambiciózní cíle stanovené Evropskou radou¹ v souvislosti se snižováním skleníkových plynů, s obnovitelnou energií a s energetickou účinností, kterých má být dosaženo do roku 2020, vyžadují vytvoření nové formy podnikání, díky které by se problematika životního prostředí stala nedílnou součástí výrobních postupů a produktů.

Malé a střední podniky – MSP² – tvoří velkou část evropského hospodářství, neboť představují přibližně 99 % všech podniků a 57 % hospodářské přidané hodnoty³. Jako takové hrají hlavní roli v posunu evropského hospodářství směrem k udržitelnějším vzorům produkce a spotřeby.

Vzhledem k tomu, že představují tak vysoký podíl hospodářských činností, mají MSP významný vliv na životní prostředí. Problémem nebývají ani tak jednotlivé podniky, přestože v některých případech se mohou projevit vážné nepříznivé účinky těchto podniků na místní prostředí a společenství, jako spíše jejich kombinovaný dopad napříč všemi odvětvími.

Objevují se jasné náznaky toho, že velká průmyslová odvětví začínají používat čistší výrobní postupy, aby tak mimo jiné vyhověla náročným požadavkům souvisejícím se změnou klimatu; je třeba zajistit, aby odvětví MSP nezůstávalo v tomto ohledu pozadu. MSP čelí jiným a někdy i větším problémům než velké společnosti, musí řešit specifické obtíže týkající se životního prostředí a musí splňovat požadavky právních předpisů v oblasti životního prostředí.

2. MSP A POLITIKA V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

MSP si často plně neuvědomují, jaké mají jejich činnosti dopady na životní prostředí. Většina z nich (75 % a podle některých výzkumů 90 %⁴) se domnívá, že tyto činnosti žádný vliv na životní prostředí nemají. Většina z nich proto nezavedla ke snížení jejich vlivu na životní prostředí žádná praktická opatření a pouze 6 % z nich uplatňuje systém řízení z hlediska ochrany životního prostředí (EMS). Z důkazů je zřejmé, že přestože MSP uplatňují systémy řízení z hlediska ochrany životního prostředí v menší míře než velké podniky (částečně z důvodu nákladů na externí ověřování), nastává po jejich zavedení většinou výrazná změna⁵. Někdy jsou MSP součástí dodavatelského řetězce větších podniků. V takových případech je nesmírně důležité, aby tyto podniky pomohly MSP zajistit soulad s právními předpisy v oblasti životního prostředí.

Ačkoliv jsou kombinované dopady MSP na životní prostředí podstatné, nejsou tyto podniky často vázány ucelenějšími a účinnějšími režimy nebo právními předpisy v oblasti životního prostředí (jako je např. směrnice IPPC⁶ nebo systém pro obchodování s emisemi⁷). Důvodem

¹ Viz závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady v Bruselu ve dnech 8.–9. března 2007.

² MSP jsou podniky s méně než 250 zaměstnanci, jejichž roční obrat nepřesahuje 50 milionů EUR a/nebo jejichž celková roční bilance je menší než 43 milionů EUR. Doporučení o definici MSP (2003/361/ES) ze dne 6. května 2003. Doporučení o definici MSP (2003/361/ES) ze dne 6. května 2003.

³ Sdělení Komise Moderní politika malých a středních podniků pro růst a zaměstnanost (KOM(2005) 551).

⁴ Viz např. SME-nvironment 2005 na internetové stránce <http://www.netregs.gov.uk>.

⁵ Viz Srovnávací analýza řízení z hlediska ochrany životního prostředí, výkonnosti a inovací u MSP a u větších podniků založená na databázi OECD, Julien Labonne, 7/2006.

⁶ Směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996.

je skutečnost, že se často nacházejí pod prahy, od kterých se nástroje zaměřující se na hlavní jednotlivé zdroje znečištění začínají uplatňovat. Pokud se na MSP vztahují předpisy v oblasti životního prostředí, pak tyto podniky předpokládají, že jsou s uvedenými předpisy v souladu a plný soulad je tedy často výsledkem vnější akce následující po inspekci, spíše než trvalým procesem kontrolování plnění právních požadavků⁸. MSP zároveň často nemají odborné znalosti v oblasti práva a životního prostředí nezbytné k tomu, aby mohly s předpisy v oblasti životního prostředí správně zacházet.

Tato situace je nežádoucí z těchto tří hlavních důvodů:

- (1) Vzhledem k současnému vývoji v oblasti politiky životního prostředí a energetické politiky mohou MSP zmeškat příležitost k využití hospodářských výhod plynoucích z lepšího řízení z hlediska ochrany životního prostředí (např. účinnější využití energie a zdrojů nebo zlepšené zpracovatelské a výrobní postupy) a z ekologické inovace.
- (2) Pokud si MSP nejsou vědomy škodlivých účinků svých činností na životní prostředí a neznají právní předpisy v oblasti životního prostředí, které se na ně vztahují, mohou jejich činnosti představovat významnou hrozbu pro životní prostředí a riziko ohrožující opatření Společenství na ochranu životního prostředí.
- (3) Nepříznivé dopady MSP na životní prostředí by ve spojení s neznalostí a s nízkou úrovní právního souladu mohly mít za následek narůstající zdravotní a bezpečnostní rizika pro pracovníky (vystavení chemikáliím, znečištěnému ovzduší, atd.).

3. VÝZVA K VYTVOŘENÍ EKOLOGICKY ÚČINNĚJŠÍCH MSP

Jak výsledky výzkumů, tak konzultace se zúčastněnými stranami ukazují na jasnou shodu ohledně hlavních překážek, kterým MSP čelí v souvislosti s plněním požadavků právních předpisů v oblasti životního prostředí a se zmírňováním dopadů na životní prostředí obecně. Těmito překážkami jsou:

- nedostatečné povědomí a znalost problémů, dopadů a rizik spojených s životním prostředím;
- neznalost možných výhod řízení z hlediska ochrany životního prostředí a přístupu založeného na životním cyklu;
- nedostatečný přístup k odpovídajícím informacím o životním prostředí, k nástrojům a ke školení v této oblasti, a jejich malá nabídka na místní úrovni;
- omezené finanční a lidské zdroje/odborné znalosti pro zajištění souladu;
- relativně krátkodobé plánování na úrovni podniků.

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003.

⁸ R. Fairman & C. Yapp, Ovlivnění chování MSP v záležitosti souladu: Hodnocení výsledků intervencí, pokud jde o soulad MSP s právními předpisy o zdraví a bezpečnosti, Kings College London pro Výkonný orgán pro zdraví a bezpečnost 2005, výzkumná zpráva 366.

Existují ještě další dvě složky politiky v oblasti životního prostředí, které představují překážku pro integraci environmentálních zájmů do stěžejních činností MSP:

- environmentální chování je obvykle řízeno předpisy nebo tlakem veřejnosti;
- omezené tržní pobídky/ocenění chování šetrného k životnímu prostředí.

Úspěch evropské politiky v oblasti MSP závisí především na činnostech v členských státech, jimž dosud přísluší hlavní pravomoc v politice v oblasti podniků a v oblasti životního prostředí na úrovni podniků. Úkolem Evropské komise je v souladu s její moderní politikou malých a středních podniků pomoci MSP přijmout modely udržitelné produkce a podnikání. Zajištění toho, aby cíle právních předpisů Společenství v oblasti životního prostředí nebyly ohroženy nízkou úrovní souladu, tvoří významnou součást tohoto procesu. Komise přitom využívá úspěšných vnitrostátních nebo regionálních zkušeností a usnadňuje a podporuje rozvoj iniciativy zaměřené na asistenci při plnění podmínek po celé Unii.

Evropská komise proto s pomocí tohoto programu hodlá sledovat tyto cíle:

- zvýšit úroveň souladu MSP s právními předpisy v oblasti životního a pomoci toho:
 - snížit nepříznivé dopady na životní prostředí a zlepšit chování MSP s ohledem na životní prostředí a
 - zajistit harmonizované provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí a rovné podmínky pro MSP na vnitřním trhu.
- posílit ekologickou účinnost (energie, zdroje) MSP používáním patřičných systémů řízení z hlediska ochrany životního prostředí a dalších nástrojů;
- zefektivnit politiku v oblasti životního prostředí z hlediska nákladů, snížit administrativní výdaje MSP a tak uvolnit zdroje ke zvýšení úrovně souladu;
- zvýšit ekologickou inovaci MSP a jejich konkurenceschopnost.

4. POLITICKÉ SOUVISLOSTI

Tento program je uveden v Šestém akčním programu Společenství pro životní prostředí, který navrhl zřídit „pomocný program, který se zaměří na pomoc podnikům vyhovět stanoveným požadavkům a který poskytne zvláštní pomoc malým a středním podnikům“⁹. Program tohoto druhu byl považován za jeden ze strategických přístupů k dosažení cílů akčního programu a k provádění principu, podle něhož by činnosti v oblasti ochrany životního prostředí měly souviset spíše s povahou a rozsahem problému týkajícího se životního prostředí než s velikostí podniku.

Toto sdělení přispívá rovněž k lisabonským cílům. V obnovené Lisabonské strategii se uvádí: „Trvalý úspěch Unie závisí na schopnosti nalézt řešení otázky zdrojů a životního prostředí, která by se, nebudeme-li na ni brát nyní ohled, mohla stát brzdou budoucího růstu. A tím se

⁹ Ustanovení čl. 3 odst. 5 rozhodnutí EP a Rady č. 1600/2002/ES ze dne 22. července 2002.

dotýkáme podstaty udržitelného rozvoje. Evropa se musí této výzvě postavit a ujmout se vedení na cestě k udržitelnějším modelům produkce a spotřeby¹⁰. Odráží rovněž závazek Komise zajistit lepší právní úpravu, mezi jejíž cíle patří zjednodušení a zlepšení právního prostředí, zdokonalení porozumění požadavkům a snížení zbytečné administrativní zátěže. Je rovněž v souladu s cíli moderní politiky Komise pro malé a střední podniky.

5. AKČNÍ PLÁN

Donucovací činnosti jsou nutné, avšak k zajištění souladu s požadavky v oblasti životního prostředí nestačí mimo jiné proto, že jen výjimečně vedou k trvalejší změně chování v kontrolovaných MSP. Podle důkazů z literatury a případových studií by k dosažení výsledků měla být použita kombinace těchto faktorů: dobře navržená pravidla, zvyšování vzdělanosti a povědomí, inspekce na místě kombinované s určováním stávajících problémů, cílené informace a výměna osvědčených postupů.

V souvislosti s následujícími tématy se proto navrhuje soubory opatření, počínaje strukturálnějšími iniciativami až po činnosti *ad hoc*¹¹:

- (1) ***Lepší právní úprava v oblasti navrhování a provádění politik*** za účelem usnadnění a minimalizace administrativní zátěže pro MSP související s požadavky na soulad s těmito politikami a uvolnění jejich zdrojů na zlepšení souladu;
- (2) ***Přístupnější a lépe přizpůsobené režimy řízení z hlediska ochrany životního prostředí***, pomocí nichž by se problematika životního prostředí mohla propojit s hlavními podnikatelskými činnostmi MSP jasným a nákladově efektivním způsobem;
- (3) ***Cílená finanční pomoc a víceletý finanční program*** na propagaci a podporu iniciativ prováděných veřejnými orgány nebo sítěmi na podporu podnikání a usilujících o udržitelnou produkci MSP;
- (4) ***Vytváření odborných znalostí v oblasti životního prostředí na místní úrovni pro MSP***, aby tak mohly překonat nedostatek know-how na úrovni podniků;
- (5) ***Zlepšená komunikace a cílenější informace*** za účelem řešení konkrétních informačních nedostatků.

5.1. Lepší právní úprava v oblasti navrhování a provádění politik za účelem usnadnění a minimalizace administrativní zátěže související s požadavky na soulad s těmito politikami

Změny v navrhování a provádění právních předpisů mohou v některých případech pomoci MSP snadněji splnit jejich povinnosti tím, že se požadavky upřesní a k dosažení stejných environmentálních cílů se použijí snadnější cesty. Členské státy a EU by měly navrhovat

¹⁰ KOM(2005) 24.

¹¹ Na podporu těchto činností předkládá Komise v příloze tohoto sdělení výběr osvědčených postupů asistence při plnění podmínek z 15 členských zemí EU nebo zemí OECD. Případové studie zahrnují hodnocení účinnosti a převoditelnosti iniciativ do jiných oblastí a uvádějí celou řadu konkrétních příkladů pro veřejné orgány a organizace na podporu podnikání.

právní předpisy tak, aby minimalizovaly administrativní zátěž související s požadavky na soulad s těmito předpisy a aby MSP mohly uvolnit své zdroje na zlepšení souladu a chování s ohledem na životní prostředí. Iniciativa související s lepší právní úpravou, kterou vyvinula Komise ve spolupráci s členskými státy, bude pro MSP představovat skutečnou pomoc v problému zajištění souladu¹².

- **Snížení administrativních nákladů na úrovni EU, jednotlivých států a regionů.** Komise zkoumá veškeré své právní předpisy, aby zjistila, kde je možné snížit zbytečné náklady spojené s vyžadováním informací od MSP. Členské státy by se do této činnosti měly také zapojit. Na vnitrostátní úrovni je často možné snížit náklady tím, že díky používání počítačů a elektronických metod sběru informací, zjednodušení schvalovacích řízení nebo usnadnění způsobu předkládání informací není třeba zasílat výzvy k předkládání informací vícekrát. Měla by být také prozkoumána možnost zavedení jediného kontaktního správního místa pro udělování povolení a pro další regulativní postupy.
- **Určování a šíření osvědčených/nejlepších postupů v EU.** Zpráva skupiny odborníků o projektu BEST popisuje přibližně 76 příkladů konkrétních opatření přijatých ve 24 zemích¹³. Stávající síť a zpráva poskytují zavedený mechanismus na podporu činností zaměřených na provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí co nejúčinnějším způsobem.
- **Spolupráce s orgány dohlížejícími na provádění právních předpisů.** Za účelem zlepšení provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí a zvýšení úrovně souladu s těmito předpisy chce Komise pokračovat ve spolupráci se sítí IMPEL¹⁴. Síť IMPEL zejména přispěje k přezkoumání doporučení, kterým se stanoví minimální kritéria pro environmentální inspekce¹⁵, a to i svými praktickými zkušenostmi s potřebami a omezeními MSP.
- **Zapojení zúčastněných stran MSP do tvoření a provádění politik.** V aktualizovaných interních pokynech pro posuzování dopadů politik a právních předpisů EU Komise posílila aspekt týkající se MSP. Komise rovněž zintenzivní konzultace se zúčastněnými stranami MSP, pokud jde o tvorbu politik i jejich provádění, aby se ujistila, že zvláštní požadavky MSP jsou náležitým způsobem vyslyšeny a že se případně navrhuje zvláštní opatření k usnadnění provádění nových environmentálních pravidel¹⁶.

¹² Viz http://ec.europa.eu/governance/better_regulation.

¹³ Zpráva skupiny odborníků o projektu BEST z roku 2006 „Snížení zátěže v průmyslu: Zjednodušení provádění právních předpisů týkajících se životního prostředí“.

http://ec.europa.eu/enterprise/environment/index_home/best_project/intro.htm

¹⁴ Síť pro zavádění a provádění environmentálních právních předpisů (IMPEL); <http://ec.europa.eu/environment/impel>

¹⁵ Doporučení Evropského parlamentu a Rady 2001/331/ES.

¹⁶ Dobrým příkladem je REACH, nové chemické nařízení (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006), v rámci kterého se připravuje řada doporučení pro členské státy o tom, jak zřídit zvláštní asistenční služby REACH pro MSP.

5.2. Přístupnější a lépe přizpůsobené režimy řízení z hlediska ochrany životního prostředí pro MSP

Provádění systému řízení z hlediska ochrany životního prostředí (EMS) a jasné určení odpovědnosti za otázky spojené s životním prostředím má mnohem pozitivnější vliv na plnění závazků podniku v oblasti životního prostředí než jediná inspekce nebo kontrola souladu. Kromě Evropského systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) bylo v posledních letech vyvinuto několik dalších EMS, které mají reagovat na charakteristiky specifické pro dané odvětví a na úroveň komplikovanosti odvětví nebo se zaměřit na jednotlivá environmentální hlediska. Tyto iniciativy nabízejí MSP užitečnou škálu režimů řízení z hlediska ochrany životního prostředí, které mohou provádět, pokud se tak rozhodnou. Budou-li veřejné orgány uznávat certifikované EMS jako spolehlivou alternativu ke kontrolám nebo inspekcím, bude zapotřebí méně kontrol a menší frekvence podávání zpráv. Tím dojde ke snížení administrativní zátěže a MSP budou zcela jistě motivovány k zavedení EMS. Vzhledem ke svým přísným požadavkům a k transparentnosti poskytuje EMAS veřejným orgánům skutečnou záruku. Aby byl EMAS celistvější a spolehlivější, pokud jde o výkonnost v oblasti životního prostředí a o právní soulad, je v současné době přezkoumáván.

Přestože je systém EMAS navržen pro použití organizacemi všech druhů a rozměrů, budou přijata tato zvláštní opatření za účelem provádění systému v MSP v krátkodobé a dlouhodobé perspektivě:

- Komise bude propagovat a podporovat partnerství veřejného a soukromého sektoru (sdružení nebo koordinační orgány) a další iniciativy zaměřené na podporu používání **systému EMAS v průmyslových seskupeních nebo oblastech** MSP s použitím zvláštních přístupů seskupení nebo dodavatelských řetězců. Díky těmto přístupům dojde u zapojených MSP ke snížení nákladů na konzultace a auditu/ověřování a k usnadnění sdílení dodatečných znalostí a výměny zkušeností mezi účastníky, což v rámci seskupení povede k posílení koherentní politiky v oblasti životního prostředí¹⁷.
- Stávající nástroje pro provádění systému EMAS v MSP, jako například **EMAS-Easy**, budou dále rozvíjeny a uplatňovány ve větším měřítku na projekty ve všech členských státech EU. Pilotní fáze EMAS-Easy již v nových členských státech probíhá a prokázala, že plná registrace systému EMAS je ve velmi malých podnicích snadno proveditelná.
- Jako součást přezkumu hodlá Komise dále snižovat administrativní zátěž systému EMAS, což bude pro MSP mimořádně výhodné. EMAS by měl být **přístupnější, srozumitelnější a účinnější**, měl by se **zbavit nadměrné byrokracie**, ale zároveň si zachovat svou excelenci. Pomocí posílení propagace ze strany Komise a členských států by se měl více **zviditelnit** a tak se rovněž stát zajímavým tržním nástrojem pro registrované MSP. Stejně tak se plánuje požádat členské státy o nabídnutí **konkrétních pobídek pro registrované MSP**.

¹⁷ Pilotní projekty již byly úspěšně provedeny. Viz např. <http://www.life-pioneer.info>. Viz např. <http://www.life-pioneer.info>

5.3. Cílená finanční pomoc a víceletý finanční program pro udržitelnou produkci v MSP

Další možností, jak pomoci MSP splnit požadavky právních předpisů v oblasti životního prostředí nákladově efektivnějším způsobem a celkově zlepšit jejich chování s ohledem na životní prostředí, je rozšířit používání nejlepších dostupných technik a propagovat inovativní technologie a postupy. Pro tento druh investic potřebují MSP zvláštní veřejné pobídky a pomoc s účastí ve výzkumných programech nebo jiných programech na podporu inovativních environmentálních technologií¹⁸.

V novém evropském finančním období 2007–2013 bylo pro MSP a politiku v oblasti životního prostředí navrženo zvláštní financování. V rámci principu subsidiarity hrají členské státy a regionální orgány v jejich řízení často specifickou úlohu. Nejrelevantnější zdroje financování jsou uvedeny níže.

¹⁸ Viz Akční plán pro environmentální technologie <http://ec.europa.eu/environment/etap>

- V navrženém **nařízení LIFE+** byl sestaven **víceletý program** s rozpočtem 5 milionů EUR na období 2008–2013 zaměřený na podporu pomocných opatření pro MSP na splnění požadavků v oblasti životního prostředí, který zahrnuje většinu činností popsanych v bodech 5.2, 5.4 a 5.5. Podporovanými činnostmi by mohlo být například vytvoření subjektů pro koordinaci seskupení za účelem registrace EMAS, regionální pomocné programy na splnění požadavků v oblasti životního prostředí nabízející MSP neplacené nebo podporované audity a poradenství v oblasti životního prostředí, informační iniciativy zaměřené na dané odvětví, environmentální školení o sítích na podporu podnikání určená pro MSP atd.
- **Nové nástroje politiky soudržnosti na období 2007–2013** poskytují členským státům značné prostředky na investice do ochrany životního prostředí, určené obzvláště pro MSP. V souladu s „lisabonskými prioritami“ a s principem integrace požadavků na ochranu životního prostředí do definice a do provádění politik a činností Společenství¹⁹ bude velká část prostředků pro MSP určených na životní prostředí pocházet ze strukturálních fondů. Především jedna z prioritních kategorií výdajů pro nový **Evropský fond pro regionální rozvoj** a **Fond soudržnosti**²⁰ se týká „pomoci malým a středním podnikům při prosazování výrobků a výrobních postupů šetrných k životnímu prostředí (zavádění účinných environmentálních systémů řízení, přijímání a využívání technologií zabráňujících znečišťování, začlenění čistých technologií do výroby podniku)“. Stejně tak cíle nového **Evropského sociálního fondu**²¹ zahrnují vzdělávání a poskytování informací MSP o „technologiích příznivých pro životní prostředí a řídicích dovednostech“. Členské státy by měly ve svých programových dokumentech a v žádostech o prostředky ze strukturálních fondů na období 2007–2013 přidělit na tyto cíle podstatné a dostatečné zdroje a na regionální úrovni uplatňovat nejvhodnější osvědčené postupy uvedené v přílohách I a II.
- Investice do životního prostředí byly označeny jako jedno z hlavních odvětví, které je třeba podporovat v rámci **Společných evropských zdrojů pro nejmenší až střední podniky (JEREMIE)**²², což je nová iniciativa, která vstoupí do své provozní fáze v roce 2007 a umožní členským státům využívat strukturální fondy k zavedení finančních nástrojů (na regionální úrovni) pro MSP, včetně poradenské a technické pomoci, soukromého a rizikového kapitálu a záruk.
- V současnosti platné **Pokyny ke státní podpoře na ochranu životního prostředí** členským státům umožňují poskytovat přechodnou podporu investic, pomocí níž se MSP mohou přizpůsobit normám Společenství v oblasti politiky životního prostředí. Povolují rovněž investiční podporu na zlepšení environmentálních norem a na investice do úspor energie²³. Při přezkoumání pokynů k podpoře v oblasti životního prostředí bude Komise

¹⁹ Článek 6 Smlouvy o založení Evropského společenství.

²⁰ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006.

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006.

²² Viz http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jji/jeremie_en.htm

²³ Podpora MSP na poradenské/konzultační služby v oblasti životního prostředí může být poskytována podle ustanovení nařízení (ES) č. 70/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory malým a středním podnikům. Podpora na vzdělávací činnosti v oblasti životního prostředí je povolena podle ustanovení nařízení Komise (ES) č. 68/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podpory na vzdělávání. Podpora až do výše 200 000 EUR

hodnotit, zda by se měla povolit podpora na včasné přizpůsobení se budoucím normám Společenství namísto podpory na přizpůsobení se stávajícím normám, což by sloužilo jako motivace pro aktivnější přístup MSP k environmentálním pravidlům.

- **Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace 2007–2013 (CIP)**²⁴ byl navržen za účelem posílení konkurenceschopnosti a inovační kapacity Společenství a klade silný důraz na MSP, které budou hlavními uživateli programu, a to přímo či nepřímo. Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace zahrnuje podprogram pro podnikání a inovace na usnadnění přístupu k finančním prostředkům pro zahájení podnikání MSP a pro jejich růst a zahrnuje 430 milionů EUR určených pro investice do činností souvisejících s ekologickými inovacemi. Podprogram inteligentní energie – Evropa bude rovněž zahrnovat 727 milionů EUR pro projekty zaměřené na úsporu energie a na obnovitelnou energii.
- Současně se zahájením několika nových nebo výrazně změněných finančních nástrojů EU na období 2007–2013 Evropská komise uveřejní **příručku** (v elektronické a tištěné podobě), která **stanoví nové možnosti financování** pro projekty, které podporují zlepšení souladu MSP s předpisy v oblasti životního prostředí a chování mezi MSP.

5.4. Vytváření odborných znalostí v oblasti životního prostředí na místní úrovni pro MSP

MSP by měly být schopny najít místní odborníky, kteří by jim mohli zodpovědět jejich dotazy a poučit je o jejich povinnostech a možnostech v souvislosti s politikou v oblasti životního prostředí. Tento cíl bude sledován pomocí těchto činností:

- Komise zorganizuje první řadu **seminářů zaměřených na budování kapacit v členských státech v roce 2007**, aby mohlo být případně zahájeno budování sítě odborníků na životní prostředí v organizacích na podporu podnikání (sdružení podniků/obchodní komory/evropská informační střediska/odvětvové nebo krajské organizace) na pomoc MSP. Semináře se zaměří na to, kde lze nalézt informace, představí právní požadavky a přínosy lepšího chování s ohledem na životní prostředí a budou obsahovat modul školení o způsobu, jak poskytovat MSP pomoc (reaktivní přístup) a jak zahrnout MSP do politiky v oblasti životního prostředí i po splnění požadavků (proaktivní přístup).
- **Sít' evropských informačních středisek (EIC) a od roku 2008 nová sít' na podporu podnikání a inovací, která propojí služby evropských informačních středisek se službami inovačních kontaktních středisek (IRC)**, podpoří úsilí Komise při vytváření odpovídajících odborných znalostí v oblasti životního prostředí na místní úrovni a při provádění různých činností programu pomocí²⁵:
 - (a) propagace partnerství s veřejnými a soukromými organizacemi, sdruženími MSP a krajskými/odvětvovými organizacemi a organizacemi seskupení, které MSP pomohou plně využít možností nabízených v rámci programu a umožní jim splnit co nejúčinněji požadavky právních předpisů EU, následkem čehož se zvýší jejich kapacita ekologické účinnosti a ekologické inovace;

poskytovaná během období tří let v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis* se nepovažuje za státní podporu.

²⁴

Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1639/2006 ze dne 24. října 2006.

²⁵

Viz výzva k předkládání návrhů (ENT/CIP/07/0001) „Podpůrné služby ve prospěch podniků a inovace“.

- (b) aktivní spolupráce s MSP, jejímž prostřednictvím jim objasní stávající nebo nové právní předpisy v oblasti životního prostředí, které se jich týkají, a učiní tak co nejúčinnějším způsobem s využitím návštěv na místě, webových stránek, zpravodajských publikací a seminářů; tímto způsobem zvýší povědomí MSP o nepříznivých dopadech na životní prostředí a o výhodách plynoucích z používání řádných systémů řízení z hlediska ochrany životního prostředí.

5.5. Zlepšená komunikace a cílenější informace

O nedostatku obecného povědomí o problematice životního prostředí mezi MSP není pochyb²⁶. Je zřejmé, že tímto problémem je třeba se zabývat, a tak zajistit lepší povědomí o právních předpisech a následkem toho zvýšení úrovně souladu s nimi. Pokud někde existuje, omezuje se obava o bezpečnost, zdraví a životní prostředí pouze na některé zřejmé hrozby.

- Komise zavede novou **vícejazyčnou webovou stránku propojenou s portálem MSP²⁷**, která se stane **hlavním zdrojem informací pro podpůrné síť MSP o politice EU v oblasti životního prostředí a MSP**, a uspořádá kampaň na zvýšení povědomí v této oblasti. Webová stránka bude obsahovat obecné informace o stávajících a nových právních předpisech v oblasti životního prostředí týkajících se MSP, avšak zaměří se zejména na oblasti zájmu MSP, jakými jsou např.: provádění, dostupné nástroje řízení, možnosti financování, výběr osvědčených postupů na základě odvětví a zeměpisných kritérií, dostupná školení, relevantní výsledky ukázkových projektů o udržitelné produkci v MSP založených v poslední době v rámci projektu LIFE-Environment (LIFE III) a spojení s vnitrostátními iniciativami nebo s ostatními zdroji informací.
- Komise vypracuje některé **provozní pokyny, které by MSP postupně provázely** při řešení hlavních nepříznivých dopadů jejich činností na životní prostředí, jakými jsou: spotřeba energie, produkce odpadů, nakládání s chemikáliemi, emise do ovzduší a emise znečišťujících látek do vody a do půdy. Tyto pomůcky budou používat postupný přístup, přičemž budou postupně zvyšovat úroveň náročnosti podle odvětví, rozměrů a potřeb společnosti s použitím jednoduchého a všeobecně srozumitelného jazyka.

6. ZÁVĚR A DALŠÍ POSTUP

Komise bude ve spolupráci s členskými státy pravidelně kontrolovat tento program a jeho provádění prostřednictvím sítě **vnitrostátních kontaktních středisek „MSP & životní prostředí“**, která budou jmenována členskými státy. Na svých každoročních jednáních bude síť sledovat provádění programu a výměnu znalostí a zkušeností a povede snahu Komise k dalším iniciativám v této oblasti. Komise se zavazuje k provádění tohoto programu.

Komise se zavazuje k provádění tohoto programu. „Zlepšování chování s ohledem na životní prostředí a ekologická účinnost MSP“ jsou rovněž zahrnuty mezi priority sdělení „Moderní

²⁶ Například 70 % MSP ve Francii přiznává, že o dostupných environmentálních nástrojích (EMS, certifikáty energetické náročnosti, daňové pobídky, atd.) nemají žádné nebo skoro žádné informace [ADEME 6.2.2007] a 95 % MSP ve Spojeném království uvádí, že by si přály dostávat více informací/poučení o záležitostech týkajících se životního prostředí [SME-nvironment 2005, Agentura pro životní prostředí].

²⁷ http://ec.europa.eu/enterprise/sme/index_en.htm

politika malých a středních podniků pro růst a zaměstnanost“.“ Komise žádá členské státy, Evropský parlament a Radu, aby:

- tento program podpořily a umožnily jeho rychlé provádění pomocí vnitrostátních prováděcích plánů;

- počítaly s prvním posouzením provádění programu Komisí společně s členskými státy v roce 2010, které bude zahrnovat podrobné informace o přijatých pomocných opatřeních pro plnění požadavků, údaje o příspěvcích MSP k problémům týkajícím se životního prostředí, údaje o míře souladu MSP s právními předpisy v oblasti životního prostředí a doporučení pro budoucí činnosti.